

VEČERNI LIST

Cene po pošti:

za celo leto . R 84.—

za pol leta . R 42.—

za četrt leta . R 21.—

za 1 mesec . . R 7.—

Za Ljubljano mesečno 7 R

Za inozemstvo mesečno R 12.—

Uredništvo in uprava:

Ropitarjeva ulica št. 6

Uredn. telefon štev. 50

NEODVISEN DNEVNIK

Posamezna številka 60 vin.

Posamezna številka 60 vin.

Bosna pred volitvami

Značilnost bosensko-hercegovskih razmerij v tem, da se tu nobena stvar ne moreti s kulturnega ali gospodarskega stališča. Kakor je to drugod, ampak vse edino-le z versko-narodnega stališča. Ta posebnost je sad mnogoletnega zgodovinskega razvoja teh dveh pokrajin. Edino v tem ozračju je mogoče nezmislno velesrbsko gibanje, ki ga je začel D. A. Čokorilo, bivši avstrijski špijon, balkanski politik in domišljivi bizantincec. Samo v bosenskem ozračju se je moglo tudi pripetiti, da je s Čokorilom in njegovim gibanjem paktirala najmočnejša srbska stranka: radikalna. Na vsi srečo je Čokorilo uvaževanje, ki ga je neprimerno dosegel med Srbi, tako oslepilo, da je mislil, da bo prehitel celo radikale in s svojo Srbsko narodno organizacijo potegnil za seboj vse Srbe. Odbil je radikale in napovedal samostojen pohod na volitve. Nato so radikali Čokorila vrgli čez krov in ga v javnosti razkrinkali kot kreatora bivših avstrijskih oblastnikov. S tem je Čokorilova kariera med bosenskimi Srbi vsaj zaenkrat izpodnesena.

Edino-le posebnemu ozračju moramo biti pripišati, da kaže tu radikalna stranka toliko nestrpnosti nasproti Hrvatoma, da se v tem uspešno kosa s samim Čokorilom.

Demokratska stranka je razširjena v Bosni samo med Srbi, med Hrvati in muslimani nima pristašev. Najmočnejše svoje postojanke ima v vzhodni Hercegovini in po bosanski krajini. Po svoji nestrpnosti nasproti Hrvatoma se ne razlikuje dosti od radikalcev.

»Težačka stranka« je del demokratske in ustanovljena zato, da bi se ljudstvo prelepilo. V Bosni nastopajo skupaj z demokratami, v Hercegovini pa ima lastno kandidatno listo z donom Jurjem Biankinijem na čelu.

Muslimani nastopajo kompaktno v jugoslovanski muslimanski organizaciji. Ta organizacija je vzorno izvedena in obsega 95 odstotkov vseh muslimanov, ki jim je geslo ravnopravnost in osebna svoboda. Priznati se mora, da je bosanska vlada pravno muslimane bodisi direktno ali indirektno uničevala in ugonabljal. Njihovo gibanje je reakcija na to postopanje bosanske vlade. Sicer obstoja tudi klubovalna organizacija propadlega Šerifa Armantovića, a je brez pomena, ker je ta gospod znan kot veteranjak in zgagar.

Med Hrvati sta dve stranki: Hrvatska težačka stranka (HPS) in Hrvatska težačka stranka (HTS). Hrvatska ljudska stranka je začela z organizacijo hrvatskega plebsa v Bosni, ko je bil pritisk na Hrvate najhujši. Verna svojemu nauku je takoj začela z gospodarsko organizacijo in s tem zvala proti sebi vse hrvatske kapitaliste, trgovce, bankirje, hrvatske aģe in bege, metoderce. Da se rešijo pred gospodarsko krizo, ki jim je pretela, je ta gospoda osnovala HTS, ki je torej podobna naši »Samostojnosti«. Ker je treba v Bosni naglašati hrvatsko, povdarjajo ti »redoljubi« hrvatsko in razširjajo geslo: »Kdor ni franko, ni poštenjak«. Značilno je, da je HTS del Hrvatske narodne zajednice. Če je pa ravno stranka, ki nima ne socialnega ne kulturnega programa, dočim je program HPS isti kakor program Hrvatske težačke stranke na Hrvatskem, a tega je izšel pok. dr. Krek. HPS je dosegla v tej stranki dobi jako lepe uspehe. Dve veliki gospodarski organizaciji sta sad njenega dela in ona bo to svoje delo nadaljevala. Hrvatska je poštena je ter more računati na svojo polovico hrvatskih — katoliških mandatov iz Bosne in Hercegovine.

Kdor hoče samoupravo slovenskega ljudstva — bo glasoval za Ljudsko stranko.

Delavstvo Avstrije in Nemčije se otresa vlade socialdemokracije. Nikdar v teh deželah ni bilo slabše kot pod vlado socialdemokratov.

Milijonarji! Vaša zagovornica je socialdemokracija.

Saj nismo nikoli verjeli v proletarska čustva meščanske socialne demokracije, toda toliko sramežljivosti smo ji pa le pripisovali, da bo nagoto svojih meščanskih nagonov, ki jim streže na račun bednega proletariata, vsaj prikrivala pred očmi siromakov. Toda »Naprej« nas prepričuje, da smo se motili tudi v tem. Na očitek »Več. Lista, da je A. Kristan milijonar, je odgovoril »Naprej«, da to le kaže, da je Kristan dober gospodar. Veržniki, oderuhi in vsi kapitalisti naj si to dragoceno priznanje rdeče buržuazije izrežejo iz »Napreja« in dobro shranijo za vse bodoče prilike. Kako bo mogel poslej »Naprej« še kdaj govo-

riti o izkoriščanju ljudstva, o krvosesu kapitalizmu, če so nakupičeni milijoni le dokaz dobrega gospodarstva? Prav to načelo zastopajo vsi verižniki, špekulanti in kapitalisti: »Če sem spravil skupaj milijone, sem le pokazal, da nekaj več znam kakor drugi; kako sem jih nagrabil in na čegav račun, nikomur nič mar. Ukradel jih nisem, moji so! Blagor posedujočim — za nemišne se ne brigam!« Našli so se milijonarji rdeči in žolte barve in se oprli drug ob drugega. Ti uboga proletarska para in ti lačni uradnik, se pa sramujta svoje revščine, ker z njo le kažeta, da sta slaba gospodarja. Slava rdečim milijonarjem!

Komunisti in delavsko ljudstvo.

Naši komunisti se radi sklicujejo na ruske zglede. Tam oni sedaj ustvarjajo komunistični raj, kakor ga obljublajo pri nas.

Pri nas govore komunisti za osemurni delavnik!

Na Ruskem so komunisti vpeljali dvajseturni delavnik!

Pri nas komunisti govore za svobodo delavskih organizacij.

Na Ruskem so odpravili s silo vse delavske organizacije.

Pri nas oznanjajo komunisti štrajke, ki naj pomagajo delavstvu.

Na Ruskem dajo komunistični carji vse delavske voditelje štrajkov postreliti.

Pri nas obljublajo komunisti, da se bodo potegovali za obratne delavske svete po tovarnah in za socializacijo.

Na Ruskem so vse delavske obratne svete odstavili in dali vso moč v roke ravnateljem, ki krote delavce z oboroženo silo.

Pri nas oznanjajo splošno enakost vseh.

Na Ruskem pa milijonske množice delavskega proletariata stradajo, mala peščica judovskih komisarjev se pa masti ob šampanjcu in piščancih.

Pri nas govore, da bodo naredili mir med narodi in da bodo odpravili militarizem.

Na Ruskem pa povzročajo s sosedi neprestane vojne in prelivanje krvi. Ruski militarizem ni bil še nikdar tako krut in močan, kot je danes.

Pri nas pravijo, da se potegujejo za svobodo ljudstva v svobodni republiki.

Na Ruskem pa so uvedli strahovlado peščice judovskih močtev, ki s pomočjo vojaščin vladajo tako ali še hujše kakor je vladal car.

Take so besede in taka so dejanja komunistov.

Delavsko ljudstvo! Sodi jih po dejanju in ne po besedah!

Socialdemokratski voditelji spravljajo milijone in se z njimi rede in bogate — ljudstvo pa trpi.

Za svobodo in pravico ljudstva!

OD ČESA JE SOCIALDEMOKRAT G. KRISTAN LEPO OKROGEL.

Dobrorejeni ljudje se svoje rejenosti nekam navadno ženirajo in sramežljivo zatrjujejo, da zelo malo in skromno jedo. Tote Kristan je drug mož. On se je v »Napreju« široko potkal na svoje polne prsi in rekel: »Ne, nisem jetičen, moja pljuča so zdrava in kreпка, okrogloličena sem in ves dobro rejen — hvala »božu« — tako piše »Naprej«; kdor mi hoče biti enak, naj dobro je in pijel« To je vsaj odkritosrčno. Vi bedniki po vagonih, kleteh in podstrešjih, vi proletarski jetičniki, ki nosite gospoda milijonarja Antona Kristana na svojih mršavih ramah — sedaj veste, kako ostane človek zdrav in kako se pookrogloliči: Dobro jesti in piti se mora! Storite vendar tudi vi tako!

SOCIALNI DEMOKRATI ZA »NARODNO CERKEV«.

Značilno za reformistično gibanje med delom hrvatske duhovščine je, da ima na svoji strani liberalce in framasone in celo — socialne demokrate. Sarajevsko socialnodemokratsko glasila »Zvono« se te dni silno zavzema za »narodno cerkev« in hvalež gubljenega Zagorčar kot »uglednega župnika«. V lepo družbo prihajajo duhovniki, ki se izneverijo cerkvi.

Na drugi strani pa socialdemokracija podpira in slavi prav tako rada duhovnike,

ki so odpadli od Cerkev, kakor sovraži katoličane, ki so Cerkvi zvesti. To imenujejo socialdemokrati: Vera je zasebna reč!

BREZVERSKA DEJANJA SOCIALISTOV IN KOMUNISTOV.

V Veslavlju pri Dunaju sta prišla v ondotno cerkev dva mlada komunista med službo božjo s prižganima cigaretama v ustih. To je napravilo mnogo šuma med verniki. Župnik ju je zapodil iz cerkve, pobalina sta ga hotela dejanski napasti. Priskočila je policijska straža in odpeljala oba v zapor. — V mestu Höchst na Nemškem je odrekla socialistična večina vsa sredstva za poučevanje kršč. nauka v šolah. Katoliško ljudstvo protestira proti brezverski socialni demokraciji.

POLOMIJA MINISTRA DR. KUKOVCA V LJUBLJANI.

Sinoči je stranka liberalnih kapitalistov, JDS., sklicala v Mestni dom uradništvo. Govorila sta prof. Reisner in minister dr. Kukovec, ki je tolažil uradnike, da bo sedaj bolje zanje, ko so »meje urejene«.

»Jutro« poroča o tem shodu, da je dobil besedo tudi narodni socialist Juvan, ki je »malo poagital za NSS.«. Prišlo je do malih prerekanih, ki pa niso motila poteka krasno uspelega zborovanja, ki ga je prof. Jug zaključil z burno pozdravljenim pozivom: »Na delo za jugoslovansko demokracijo! Shod je sijajno dokazal, da stoji ogromna večina javnih nameščencev na strani JDS.«

»Jugoslavija«, glasila NSS., pa poroča, da je Juvan branil NSS. pred napadi JDS. ter napadal ministre (t. j. Kukovca). »Shod se je zaključil z vseobčim navdušenjem za NSS.«

Navdušeni so bili uradniki po »Jutru« za JDS., po »Jugoslaviji« za NSS., le za dr. Kukovca se ni nihče več zmenil.

»USODEPOLN TRENUTEK.«

Liberalni listi napadajo dr. Korošca, češ da ga ni bilo v Belgradu zraven, ko je dr. Kukovec z drugimi ministri podpisoval pogodbo, katero so sklenili Trumbić, Vesnić in Stojanović z Lah. Liberalni listi pravijo, da bi dr. Korošec v tem »usodepolnem trenutku«, ko se podpisuje taka pogodba, bil moral biti zraven. Mi pa pravimo: »Usodepolni trenutek« je bil oni, ko so gospodje Vesnić, Trumbić in Stojanović po zelo dobri večerji sklenili kupčijsko pogodbo in stotisoče Slovencev izročili Lahom. Kar se je pozneje v Belgradu vršilo, ni bilo več ne »usodepolno«, ne »slovesno«, ne »junaško«. Vlada je podpisala, kar so ji njeni delegatje proti njeni volji prinesli v podpis. Dr. Kukovec je podpisal, ne da bi bil trenil z očesom, o junaštvu njegovem pa še celo ni bilo govora. Ne igrajte komedije s takimi žalostnimi rečmi kakor je ta pogodba!

NEPOPOLEN NASVET.

»Domovina« prinaša nasvet, naj vsi oni, ki so po klerikalnem nasvetu kupili vojno posojilo, tega iztirjajo pri klerikalni stranki. »Domovina« naj blagovoli nasvetovati tudi, kam naj se pa obrnejo oni, ki so podpisali vojno posojilo na notice in veličanske inserate liberalnih listov in na različne ukaze in udana priporočila liberalcev pri raznih oblastvih, ki so celo duhovnikom pošilali tozadevne oblastvene fermane itd. Ali naj se tudi ti zgledajo pri klerikalni stranki? Morda pa izplačuje to deliška tiskarna ali pa banka, ki vzdržuje »Domovino«. Prosimo pojasnila. — Več prizadetih.

»VSE ZA DEMOKRATE!«

»Domovina« prinaša volivni letak, ki našteva, kdo je za demokrate. Človeku kar mrgoli pred očmi raznih stanov, za katere so demokrate delali in bodo ti zato zanje glasovali.

Za demokrate so vinogradniki, zakaj demokrate so izposlovali izvoz vina, sadja itd., poleg tega pa njih ljubljanski pristaši popijejo največ dolenskega evička.

Za demokrate so tudi obrtniki, ker so demokrate dosegli, da se bo osemurni delavnik izpremenil. V Sloveniji so lahko izvoljeni trije obrtniški poslanci, s pridržkom seveda, če bodo vsi Kranjci glasovali za liberalno listo. To se razume.

Za demokrate so trgovci in gostilničarji, ker te preganjajo klerikalni uradniki.

Za demokrate so invalidi, za demokrate so dobrovoljci, ki so prelivali kri za domovino. Za demokrate so pa najbolj vojni preganjanci, kajti dr. Žerjav je bil med vojno najbolj preganjanc. Smilijo se nam ti ljudje. Vsak izmed njih, pa naj ga je dičila avstrijska častniška uniforma ali ne, naj je bil odlikovan s tremi svetinjami ali ne, se postavlja pred javnostjo kot preganjaneec in mučenik. Zdi se, da stoji cela demokratska stranka pred nami z mučeniško gloriole krog glave, za hrbtji pa skriva udanostne izjave in druge spomine, ki jih hoče naprtiti pred očmi ljudstva drugim. Torej, vojni preganjanci vseh prepričan, vi vsi, ki ste trpeli po ječah, stali pred sodniki, ki so vas vlačili iz kraja v kraj, ki ste bili konfinirani ali internirani, vi vsi volite dr. Žerjava, zakaj on je bil — ne da bi se hvalil, seveda — konfiniran in je nato prišel na Dunaj in tam mirno počakal konca vojne. Da je bil dr. Žerjav med vsemi Slovenci najbolj preganjanc — (Poslanec Grafenauer, Vi ste senca proti dr. Žerjavu!) — to moramo verjeti njegovi mučeniški časti. — Tako originalno naštevajo, kdo vse bo volil demokrate. Mi pa vemo, da ne bodo z liberalci volili niti vinogradniki, niti uradniki niti vojni preganjanci, ki so v vojni trpeli preveč, da bi bili liberalcem še za poskusnega kunca!

REVOLVERSKI DNEVNIK.

»Domovina« je tip revolverskega političnega dnevnika iz predvojnih časov. Čudno se nam zdi, da so nekatere ljudje v teh letih vojne groze naučili tako malo dostojnosti in niti ne pomislijo, da večji del ljudstva vendarle ve imena onih, ki so odgovorni za to pisanje in ki take stvari pišejo. Za vsako pošteno in pametno stvar je treba v prvi vrsti resnosti, o liberalcih

Ljudstvo! Pomisli, kako so liberalci uredili valuto, kako so uničili krono, kako so liberalni ministri nalagali neznozne davke! Pomisli, da so storili to liberalci, ki jih vodijo bankirji!

morajo še oni zadnji, ki so jim zvesta opora, izgubiti svojo vero, če vidijo, da se vrši političen boj, od poteka katerega odvisi sreča ljudstva, s pamfleti. Ljudstvo, če hočeš voliti stranko, katere program je Vodiška Johanca, tedaj voli liberalnega Žerjava. Čudno se nam zdi, da so ljudje v tako resnih dneh tako malo resni.

DEMOKRATSKA SVOBODA TISKA.

Zadnji subotiški »Neven«, ki je v resnici vse preje nego revolucionaren in protidržaven, je na sedmih mestih zaplenjen! Člančič: »Nov režim v Subotici« je zaplenjen od začetka do konca in stoji nad praznim prostorom samo naslov. »Neven« je pač glasilo katoliških Bunjencev, ki se demokratskemu protiverskemu in centralističnemu režimu ne dajo obglaviti.

TUDI MINISTRSKI PREDSEDNIK GRE NA AGITACIJO!

Iz Belgrada poročajo, da je sedaj tudi ministerski predsednik dr. Vesnić odšel na volilno agitacijo. V Belgradu sedaj miši plešejo!

FRANCIJA IN NEMCIJA.

LDU Pariz, 19. nov. (Brezlično) »Temps« pozivlje vlado, naj izjavi, da so neresnične vse vesti o nameravani skorajšnji zasedbi rurskega ozemlja po Franciji in da Francija ne misli na to, uporabiti nasilne odredbe, dokler Nemčija izpolnjuje obveznosti, prevzete v Spaji.

GRKI ZA KRALJA KONSTANTINA.

LDU Pariz, 19. nov. (DunkU) Po poročilih iz Aten so bile po odpotovanju Venizelosa velike demonstracije za kralja Konstantina. Vojaki in civilisti so imeli obhode, peli dosedaj prepovedano himno in nosili po cestah slike Konstantinove, okrašene z oljkovimi vejicami.

VELIKE PONEVERBE V SOCIALDEMOKRATSKEM KONZUMU.

Načelstvo konzumnega društva je pred kratkim časom napravilo revizijo v svoji prodajalni v Litiji ter ugotovilo primanjkljaj čez 200.000 kron. Sum je padel na poslovoja podružnice K...., da je on denar oziroma blago poneveril. Zadeva je bila naznanjena policijskemu ravnateljskemu, katero je odposlalo v Litijo dva svoja organa, da raziščeta zadevo ter izsledita krivce. Ze, ko sta prišli stanovanje poslovoja, sta našla veliko blaga skritega, ter ugotovila, da je isto prinesel poslovoja iz trgovine, ter skril v neko sobo. Našlo se je med drugim dve cele vreči moke, več sladkorja, kave, mila, sveč, vzganc, maštil, klobas, slanina in tkanine. Na račun konzuma si je pustil celo napraviti lepo pohištvo ter kuhinjsko opravo. Ker se mu je zvelo vse dovoljeno, je zahajal vsako nedeljo in praznike na razne veselice, uporabljal večkrat kočijo posestnika J. P.... ter prabil vsakokrat od 600 do 800 kron. Za vožnjo je enostavno izplačal P.... s tem, da mu je daljaj moko, sladkor, petrolej in drugo blago, ki se je nahajalo v prodajalni. Tudi doma so veliko popili. Gostilničar S.... je imel izborni slovo ter dobro vino, kar je najboljše v vseh poslovoja K. Naročil si je do 80 litrov slivovke, ter do 100 litrov vina ter mu v zameno oddal cel zaboj sladkorja, 4 vreče soli, 2 vreče moke, več litrov ruma, za 3 cbleke manufakturnega blaga in drugo. Imel je mnogo prijateljev, ki so mirnega srca z njim popivali ter menda nič slabega sumili. Pri različenju strankah je bilo še najdeno in zaplenjeno več poneverjenega blaga. Gostilničar S.... je napravil še to napako, da je manufakturno blago skril v svojem vinskem hramu ter je bilo izsledeno le vsled preiskave vseh prostorov. Kot skrivnice je bil aretovan tudi pomočnik F. K...., pri katerem se je našlo tudi nekaj predmetov, ki so bili kot last konsumnega društva v Ljubljani.

Somišljeniki!

Somišljenice!

Slovenska Ljudska Stranka za Ljubljano priredi v nedeljo dne 21. t. m. ob pol 11. uri dopoldne v veliki dvorani »Uniona«

volilni shod.

Dnevni red: Političen položaj (poročila Smodej). 2. Govori kandidatov S. L. S. za Ljubljano. 3. Slučajnosti.

Pridite vsi in vse na ta shod. Vsak somišljenik in vsaka somišljenica naj se zaveda dolžnosti: V nedeljo ob pol 11. uri v »Union« na shod S. L. S.

Politične novice.

0 vojni konvenciji z Italijo piše »Republika«. »Kakšen uspeh! Zares, ta konvencija me spominja na tajno konvencijo z Avstrijo po berlinskem miru! Vse preveč spominja. Cisto bi rekel, da se za njo krije še neka tajna, ki se bo obelodanila nekega dne, ko se bo tudi naš narod odločil, da vzame svojo usodo in svojo upravo v svoje roke in ne bo več dovoljeval svojim odgovornim in neodgovornim oblastnikom, da bi v njegovem imenu, a brez njegovega znanja in odobrenja sklepali take nečastne sporazume kakor tega z Italijo in tajne in tajinstvene vojaške konvencije, ki pomenijo: nova oboroževanja, nove vojne naklade, novo vojno.«

Žalostne cerkvene razmere na Reki. Kakor poročajo listi, je apostolski delegat na Reki te dni razdelil reško župnijo na 4 župnije. Toda v stiski je za župnike. Župniki je ponudil reškimi italijanskim: Torcolettu, Regalatu, Koschekemu in Podboju, toda vsi gospodje so odklonili, ker jim je lepše sprehajati se po Korzu nego po vrhovih Drenove in Kozale. Balas naj bi postal opat. Hrvatska duhovščina se bo morala izseliti. Tako je sklenjeno v sporazumu s framasonom D' Annunzijem.

Radičeva Seljačka stranka se iztrezuje. Minolo nedeljo je imela Radičeva Seljačka stranka v Veliki Gorici shod, na katerem je bilo do 12.000 vdeležencev. Govoril je član stranke glavnega odbora dr. Rudolf Horvat. On je razvil program stranke z ozirom na državo: »Hrvati, Srbi in Slovenci smo en narod. Imamo eno državo s kraljem Petrom in regentom Aleksandrom. Mi smo republikanci, toda danes ni čas za realiziranje našega programatičnega ideala. Mi moramo izvršitev našega programa v tem pogledu odložiti na kasnejši čas in zato podojijo bodoči zastopniki hrvatske pučke seljačke stranke na konstituantu v Belgrad. — Večernik »Jutarnja lista« pa poroča iz Belgrada, da je zelo verjetno, da bo Radič še pred volitvami izpuščen na svobodo; sam ministerski predsednik dr. Vesnić se zavzema za to. Seljačka stranka da preživlja zadnji čas notranjo idejno krizo in je pričakovati, da bo iz temelja revidirala svoj program. S temi vestmi se peča »Nar. Politika« na uvodnem mestu in pravi, da je ta preobrat povzročil v glavnem sporazum z Italijo. Po tem sporazumu je postalo tudi slepcem jasno, da Jugoslavija trdno stoji. Spritno tega preobrata v Radičevi stranki so se vsi Hrvati oddahnili kakor od težke more. List zaključuje: »Ne želimo krivcu onemogočiti dobrovoljnega povratka na pravo ali vsaj boljšo pot. Toda obenem pa tudi nečemo dopustiti, da bi stranka, ki je prizadela toliko škode posebno Hrvatim, igrala kako vodilno vlogo v naši državi. Radič in njegovi somišljeniki so pokazali z dosedanjim opotekanjem in nerealnim razumevanjem razmer, da bi bilo za Hrvate največje gorje, ako bi mogli ti ljudje v konstituantu ali po njej nastopati tako, kakor da vodijo večino Hrvatov.«

Millerand za decentralizacijo. Predsednik francoske republike Millerand je o priliki svojega obiska v državnih uradih v Parizu naglasil, da decentralizacija uprave ne škodi narodnemu edinstvu. Nasprotno se je sam prepričal kot guverner v Alzaciji in Loreni, da je decentralizacija mnogo boljša nego centralizacija. Pa Millerand vendar ni v habsburški službi?

Bišvi cesar Karl v denarnih stiskah. »Jutarnji List« poroča z Dunaja, da je na Dunaj dospel pooblaščenec Karla Habsburškega stotnik Derkmann z nalogo, da izposluje, da avstrijska republika izplača Karlu odškodnino za njegova posestva. Karl da je v denarni stiski, ker vzdržuje na svojem dvoru 70 oseb. Derkmann pride v isti stvari tudi v Jugoslavijo in v Češkoslovaško. Karlu bi svetovali, naj zajedalke, ki se ga drže in rujejo in kovarijo na vse strani, požene od sebe; potem bo mogel s svojo družino mirno in brez skrbi živeti kakor navaden, a gmotno dobro podkovan zemljan. Za več bi se mu pač ne bilo treba zdeti poklicanemu.

Dnevne novice.

Umrl je danes jutraj ob 9. uri kapucinski gvardijan pater Karel. Pogreb bo de v ponedeljek jutraj ob 10. uri dopoldne v škofiji Loka.

Ježica. Jutri v nedeljo 21. t. m. priredi tukajšnji dramatični odsek igri »Županova Micka« in »Ne vdajmo se«. Začetek ob 7. uri zvečer in ne kakor je bilo prvotno razglašeno ob 3. uri popoldne. Predstava

se vrši v Društvenem domu. Vstopnice se prodajajo ves dan istotam.

Dramatičen odsek društva sv. Jožefa v Trzinu priredi v Našem domu igro »Braf Martin« v nedeljo 21. t. m. Čisti dohodek pripade jugoslovanski strokovni zvezi, ki se lepo razvija.

Križevska grško-katoliška školijska stolica je končnoveljavno podeljena dr. Dioniziju Njadadyju. Imenovanje dr. Njadadyja se je bilo izvršilo v Rimu že meseca aprila t. l. in 1. maja je bila odposlana dotična papeževa bula. Toda bula se je nekje izgubila in do danes ni došla na svoje mesto. Sedaj je sv. konzistorialna kongregacija v Rimu izdala dr. Njadadyju nov dekret, s katerim ga pooblašča, da zasede križevsko grško-katoliško stolico.

Kamnik. Zabavni večer JSZ, ki se je vršil v nedeljo, dne 7. novembra je izpadel v občo zadovoljnost vseh udeležencev. Orkester društva »Kamnik« je krasno sviral in je žel obilo odobravanja. Orlovsko himno je moral orkester na ponovne prošnje parkrat ponoviti. Tudi pevski zbor društva »Kamnik« nas je razveselil s tremi pevkimi točkami. Igralci v igrah so rešili vkljub raznim težkočam vse svoje vloge sijajno in so pripravili udeležence v žigano voljo. Za postrežbo so skrbele kamniške tovarišice in gospodične. V splošno zadovoljnost se je naša prva prirediteljska končala. Upamo, da je k naši stvari tudi moralno precej pripomogla. — Vsem, ki so kaj zraven sodelovali, posebno pa orkestru in pevkemu zboru društva »Kamnik« izrekamo tem potom iskreno zahvalo.

Izpremembe v zagrebški nadškofiji. Temeljem novih ustanov v provinciji usmiljenih sestra je zagrebški nadškof dosedanjega generalnega superiorja v Zagrebu msgr. Matijo Seigerschmieda odvezal te službe in ga obenem imenoval za prisednega izvestitelja svojega duhovnega stola in za svojega tajnika.

Nevaren vlomilec prijet. Policiji se je posrečilo aretovati zelo nevarnega vlomileca J. M. iz Pazina. Osumljen je raznih tatvin in med drugimi tudi vloma v trgovino Fr. S. v Vavtvasi pri Novem mestu. Vlom se je izvršil v noči na 29. julija 1920 ter je bilo odnešeno razno manufakturno blago v vrednosti čez 100.000 kron. Že po obleki in obličju se pozna, da je živel imenitno, seveda na tuj račun. Pri sebi je imel tudi nabasan revolver.

Radi uboja okrajnega prodostojnika v Sv. Ivanu Zelini — Spillerja — o priliki kmetijskih nemirov na Hrvatskem je bil te dni pred zagrebškim sodiščem obsojen kmet Blaž Tupek na 20 let težke ječe. Proti razsodbi se je vložila ničnostna pritožba.

Nemški misijonarji se smejo vrniti na svoje misijonske postaje. Vsled papeževega posredovanja je angleška vlada preklicala vse izgone nemških in avstrijskih misijonarjev n redovnic z raznih misijonskih postaj in se smejo le-ti takoj vrniti na svoja mesta.

Ljubljanske novice.

Ij Vodstvo SLS. za Ljubljano bo zborovalo danes zvečer ob 8. uri v tajništvu SLS., Jugoslovanska tiskarna.

c Moška in mladeniška Marijina družba v Križankah ima v nedeljo, dne 21. novembra svoj drugi glavni družbeni praznik. Cerkevno opravilo jutraj ob 6. uri s skupnim sv. obhajilom, zvečer ob 6. uri pa slovesen shod. Želi se polnoštevilne udeležbe.

Ij Pozor! Danes ob pol 8. uri zvečer se pripelje z ekspres-orientom 6 mladih deklic-zamork. Pričakujemo jih v Rokodelskem domu ob 7. uri zvečer. — Orliški krožek, Ljubljana. Na svidenje! Bog živi!

Ij Orlovski akademija v Ljudskem Domu dne 21. novembra obeta obilo razvedrila. Poleg mnogih drugih točk sodelujejo tudi iz prijaznosti Orlice v posebno zanimivi točki »Rdeči cveti«, s telovadnimi in rajalnimi plesi. Nova točka, ki še ni bila vpriporjena na naših prireditvah, obeta silno zanimanja med občinstvom.

Ij Šentjakobska prosveta. Jutri zvečer ob 6. uri bo predaval mons. Viktor Steska. Vabimo k množestvilni udeležbi!

Ij Ljubljanski trg. Mesni trg je popolnoma stalen. Cene telečjega mesa 20 in 22 K ostanejo tudi nadalje. Ostali trg je reduciran na najnujnejše predmete. Sadije na trgu je precej slabe kvalitete. Kmečki sadni trg je slabo založen, ker se je razprodalo sadije drugam. Cene jabolk 3 do 6 kron. — Jaje na trgu še vedno ni, vzlic temu, da se jih dovaža precej v Ljubljano. Cena je skočila na 3 K, a jih tudi za to ceno ni dobiti. — Novega fižola letos močno primanjkuje. — Špecerijsko blago je ostalo na prejšnjih cenah. — Na ljubljanske trgu je nastalo občutno pomanjkanje mleka; v primeri s poletnim meseci se je zmanjšala množina mleka skoro za dve tretjini. Pomanjkanje mleka in dejstvo, da so se nekateri zavodi pričeli baviti z izboljšanjem mleka, povzroča, da zahtevajo isti povišanje cene na 6 K. Današnja cena mleku je 5 K. — Glede ljubljanskega kruha se glase vsa poročila iz večjih krajev Slovenije enoglasno, da je najslabši izmed vseh mest. To velja posebno za malo mlečno in masleno

pecivo. Nestalnost v ceni in kvaliteti je očitna. Določile so se sledeče cene za malo pecivo: Navadne žemlje 17 do 18 K kg, mlečne žemlje 24 K za kg, masleno pecivo (kitlejci, štručke) 28 K za kg. Pri tem so vezani peki na določene dodatke masla, mleka in sladkorja. Za še finjšje pecivo ko je maksimalna cena 15 K za navadnem ko ojem aksimalna cena 15 K za navadni kruh obvezna, so cene za luksuzno pecivo vsled dodatkov primerno zvišane. Sedaj se je pridevalo teh dodatkov premalo.

Ij Ukraden je bil na Dunajski cesti iz hiše št. 47 (Bežigrad) poštni nabiralnik. Nabiralnik je manjši od običajnih po mestu pritrjenih in ima pločevinasto nabiralno skrinjico.

Ij V pijanosti. A. K., hlapec v mestni jami, Cesta na Kodeljevo št. 8 je ovadil na policijo, da sta prišla dne 15. novembra 1920 okoli pol 18. ure sohlapca Karol E.... in I. P.... zelo vinjena v njegovo spalno sobo, ter ga brez vzroka začela napadati, tako, da ga je E.... udaril na levi kraj ušesa in P.... na desni kraj ušesa s tako silo, da sedaj občuti v glavi bolečine in tudi na levi strani ne sliši več kot poprej.

Ij Ponesrečeni železničar. Ko se je peljal 55letni oženjeni sprevodnik južne železnice Avguštin Nežič, stanujoč v Zbertovi ulici št. 144, z vlakom na progi med Preserjem in Borovnico, se je vsled ovinka nagnil vlak; pri tem pa so se porušili naloženi kovčegi, kateri so padli na Nežiča in ga vrgli iz vlaka. Pri padcu je bil Nežič po životu težko poškodovan in se zdravi v ljubljanski bolnišnici.

Ij Tajni hotel. Okoliški nadzornik Gruđen je izsledil nekeje v šentpeterskem predmestju gospo, katera že približno eno leto prenočuje tuje, ne da bi imela za to oblastveno dovoljenje in jih tudi ni naznajevala policiji. Gospa, ločena žena bogatega trgovca, spi sama v kuhinji, v eni sobi ima dva mesečna gosta, vsaki tujec ji je pa plačal po 40 kron za posteljo in postrežbo.

Važno za volivce!

Osnovna vprašanja iz volilnega katolikma, ki jih mora znati vsak naš volilec, so sledeča:

1. vprašanje: Kdo sme voliti?

Odgovor: Voliti sme vsak Jugoslovani, ki je že 21 let star in je vpisan v volilni imenik. Voliti smejo tudi begunci iz zasedenega ozemlja!

2. vprašanje: Kdaj bomo volili?

Odgovor: Dne 28. novembra od sedmih zjutraj pa do šestih zvečer. Vsi zavedni volilci gredo glasovat predpoldne.

3. vprašanje: Ali bomo obveščeni, da smemo voliti?

Odgovor: Ne! Nobena oblast ne obvešča volilca!

4. vprašanje: Ali dobimo volilne legitimacije?

Odgovor: Ne! Volilnih legitimacij sploh ni.

5. vprašanje: Kaj vzamemo s seboj na volišče?

Odgovor: Pozor! Vzemite s seboj eno osebno izkaznico. To je domovinski, krstni ali poročni list; zadostuje tudi delavska ali poselska knjižica, ali pa potni list ali uradna legitimacija, lovski ali orožni list, službeni dekret, obrtni list ali diploma. Veljaven je vsak javni dokument ali potrdilo županstva.

6. vprašanje: Kaj povemo volilni komisiji?

Odgovor: Volilni komisiji povejte: Ime, priimek in poklic.

7. vprašanje: Kako oddam svoj glas?

Odgovor: Vsak volilec dobi od komisije eno kroglico. Član volilnega odbora mu razkaže glasovalne skrinjice in imenuje vse kandidate. Vsaka stranka ima svojo skrinjico. Volilec vzame nato kroglico v desno roko. Nato zapre roko in gre z njo v vse skrinjice, kar jih je na volišču. Ko ima roko v skrinjici Slovenske Ljudske stranke, roko odpre, da pade kroglica v skrinjico. S tem ste oddali svoj glas stranki slovenskega ljudstva.

8. vprašanje: Ali je volitev tajna?

Odgovor: Iz vseh skrinjic potegnite prto roko, tudi iz skrinjice Slovenske Ljudske stranke, četudi ste kroglico že oddali. Nihče ne more vedeti, v katero skrinjico ste spustili kroglico. Noben liberalni birt in noben komunistični terorist ne more vedeti, da ste oddali svoj glas stranki ljudstva!

9. vprašanje: Ali sem dolžan voliti?

Odgovor: Da! Vsak krščanskomisleči Jugoslovani je brezpogojno dolžan voliti.

10. vprašanje: Za kaj bom šel na volišče?

Odgovor: Za življenske pravice slovenskega kmeta, delavca in obrtnika!

Za krščansko šolo in državo!

Za stranko ljudstva, ki hoče poraziti kapitalizem!

Za samopravo združene Slovenije!

Za Slovensko Ljudsko Stranko!

Pojdimo po zmago!

Odgovorni urednik Jože Rutar.

Izdajatelj konzorcij »Večernega lista«.

Tiska »Jugoslovanska tiskarna« v Ljubljani.

Kdor je za pošten družabni red, zoper verižnike in oderuhe, zoper kapitalizem, za pravice delavnih ljudi — bo volil ljudsko stranko!